

kou, a že již před 29. dubnem 1932, rozhodujícím pro účinnost zabavení pohledávky, bylo jmění žalované firmy zatíženo závazkem, že tudíž nastalo rozmnožení pasiv jmění žalované firmy. Posuzuje-li se věc s hlediska právě vyloženého, není v tomto sporu závažné, kdy byly směnky — prolongovaná a prolongační — zaplacený, a že se tak stalo až dne 13. května a 1. července 1932. Ježto byla žalobkyně podle § 308 ex. ř. pozdějším příkázáním zažalované pohledávky zmocněna žádati na žalované firmě zapravení příkázané pohledávky 34.000 Kč podle její právní platnosti, mohla žalovaná účinně uplatnití svůj náhradní nárok proti zažalované pohledávce, neboť žalobkyně nemohla nabýti více práv, než měla povinná firma, proti níž vznikl žalované náhradní nárok uplatněný v tomto sporu k započtení již v době zabavení hlavní pohledávky, takže střetnutí vzájemných pohledávek nastalo ještě před zabavením. Námitce započtení nebránilo, že žalovaná uznala vůči žalobkyni jako vymáhající věřitelce, že dluhuje firmě Anttonín S. 34.000 Kč, neboť toto uznání nemá silnějšího účinku, než kdyby bylo prohlášeno žalovanou jako poddlužnicí vůči povinné firmě. Obdoby § 1396 obč. z. tu nelze použít, ježto se žalobkyně povolením exekuce zabavením a příkázáním zažalované pohledávky nestala postupnicí, nýbrž jen zástupkyní své dlužnice ex lege (§ 308 ex. ř.).

Čís. 15637.

I nájemní smlouvu uzavřenou na určitou dobu lze zrušiti výpovědí.

(Rozh. ze dne 27. listopadu 1936, Rv I 2155/36.)

P r v ý s o u d vyhověl námitkám žalované proti mimosoudní výpovědi z nájmu uzavřeného na určitou dobu, dané před uplynutím této lhůty, a výpověď zrušil. **O d v o l a c í s o u d** nevyhověl odvolání.

N e j v y š š í s o u d uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud nesouhlasí s názorem, že vzhledem k tomu, že jde o nájemní smlouvu uzavřenou na určitou dobu, takže po uplynutí této doby měla zaniknouti bez předcházející výpovědi, nelze dosíci zániku nájemního poměru výpovědí podle §§ 562, 565 c. ř. s., nýbrž jen postupem podle § 567 nebo 569 c. ř. s. Ani ze zákona, ani z povahy nájemní smlouvy nelze dovoditi, že by nájemní poměr uzavřený na určitou dobu nemohl býti před projitím času rozvázán výpovědí. Zákon sám poskytuje v §§ 1117 a 1118 obč. z. možnost ustoupiti předčasně od nájemní smlouvy za předpokladů tam uvedených; může se tak státi buď žalobou podle § 574 c. ř. s., nebo výpovědí podle § 560 c. ř. s., ať již soudní (§ 562 c. ř. s.) nebo mimosoudní (§ 565 c. ř. s., rozh. č. 4054 a 11188 Sb. n. s.). Podle § 566 c. ř. s. má ten, proti komu čelí mimosoudní výpověď, podati ve lhůtě tam stanovené u příslušného soudu

námitky, jinak výpověď nabývá účinnosti a nájemní smlouva jest výpovědí pravoplatně zrušena, ať šlo o nájemní smlouvu na čas určitý či na čas neurčitý. Ve směru tom je judikatura nejvyššího soudu ustálena (srovn. na př. rozh. č. 687, 2766, 8251, 10.536, 11.550, 12.264, 12.722 a j. Sb. n. s.). Poněvadž odvolací soud v důsledku svého mylného právního názoru se nezabýval dalším obsahem odvolání po stránce věcné, není věc zralá ke konečnému řešení.

Čís. 15638.

Čl. I, odst. 3 zákona ze dne 17. února 1934 čís. 25 Sb. z. a n. nebyly dotčeny valutové klausule smluvní, jako nebyly dotčeny ani obdobným zákonem ze dne 10. dubna 1919 čís. 187 v § 6, ani opatřením stálého výboru ze dne 7. listopadu 1929 čís. 166 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 27. listopadu 1936, R II 465/36.)

Žalobkyně zapůjčila žalované dne 26. června 1920 215.000 Kč. Co do splacení tohoto kapitálu bylo smluveno, že k vypočtení veškerých budoucně dospívajících splátek se bere za základ kursovní poměr mezi dolarem Spojených Států Severní Ameriky s korunou československé měny, jak poměr ten byl dne 22. června 1929 zaznamenán na pražské úřední burse, t. j. jeden dolar 33.60 Kč. Kapitálové splátky i splátky na úrocích, úrocích z prodlení a vedlejších nákladech podle označeného kursovního poměru bylo zapraviti tak, že splatná částka měla býti přepočtena nejprve podle kursovního poměru na dolary a mělo býti zaplaceno tolik československých korun, kolich jich odpovídalo v den splatnosti, v případě prodlení v den skutečné platby, podle významu úřední pražské bursy dolarové hodnotě takto vypočtené. Na pohledávku dluží žalovaná 95.000 Kč. Žalobkyně tvrdí, že žalovaná nezaplatila 1. ledna 1935 celý dlužný úrok, čímž nastala okamžitá splatnost zbytku. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby tvrdíc, že poklesem hodnoty dolaru z poměru 1:33.60 na 1:23.90 klesl zbytek dluhu s 95.000 Kč na 68.581 Kč 55 h a dle toho také úroková povinnost na 4.620 Kč 20 h ročně. V roce 1934 na úrocích zaplacených částkou 6.660 Kč 10 h přeplatila částku 2.039 Kč 80 h a měla k 1. lednu 1935 na úrocích zaplaceno více, než dlužila. Proti dolarové klausuli se žalobkyně dovolala ustanovení zákona ze dne 17. února 1934 čís. 25 Sb. z. a n., podle něhož koruna československá nahrazuje ve všech právních poměrech, které počítají s korunou československou, dosavadní měnovou jednotku v poměru 1:1. Předpis ten jest veřejnoprávním předpisem práva měnového, jehož překročení má v zápětí neplatnost smluvního ujednání. Co bylo řečeno o valorisační klausuli, platí v podstatě o valutových klausulích, tedy i o klausulích dolarových. Platnost vl. nařízení z 21. prosince 1935 čís. 238 Sb. z. a n. nepřichází v úvahu, ježto se týká jen určitých pohledávek a teprve od 1. ledna 1936. P r v ý s o u d uznal podle žaloby. O d v o l a c í s o u d uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí. D ů v o d y: Žalovaná právem vytýká napadenému rozsudku, že ne-